

LANDSTINGSREVISIONEN

Sammanställning av iakttagelser år 2017

Rapport Gr 16/2017

 Västerbottens
läns landsting

April 2018
Richard Norberg, revisionskontoret
Diarienummer: REV 33:2-2017

Sammanfattning

För år 2017 har revisorerna tagit fram ett 30-tal granskningsrapporter. Hälften av rapporterna är grundläggande granskningar och den andra hälften är fördjupade granskningar. Rapporterna finns på www.vll.se.

Grundläggande granskning ska revisorerna enligt God revisionssed i kommunal verksamhet göra varje år. Den grundläggande granskningen omfattar granskningar av delårsrapporter och årsredovisningar och landstingets system för styrning och kontroll. Rapporter görs också för varje styrelse och nämnd. Syftet med rapporterna är att säkerställa att det finns ett grundläggande underlag för att ansvarspröva landstingets styrelser och nämnder. Inriktningen och omfattningen av de grundläggande granskningarna bestämmer revisorerna med hjälp av riskanalyser.

Inom många områden behövs också fördjupade granskningar. De grundläggande granskningarna omfattar inte alla områden i landstinget som behöver granskas. Med hjälp av en riskanalys bestämmer revisorerna vilka fördjupade granskningar som behövs för att de ska ha ett tillräckligt underlag för sin ansvarsprövning. De fördjupade granskningarna har olika inriktning och vilka granskningar som genomförs varierar mellan åren. Mot bakgrund av att landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för en stor del av landstingets verksamhet är de fördjupade granskningarna i huvudsak inriktade mot deras ansvarsområden.

De grundläggande granskningarna för år 2017 visade att måltidsnämnden i Skellefteå i allt väsentligt hade en tillfredsställande styrning och kontroll. Övriga styrelser och nämnder behöver i olika grad utveckla styrningen och kontrollen över sina ansvarsområden. Landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder och habilitering redovisade stora avvikelser i förhållande till fullmäktiges övergripande mål. En positiv iakttagelse i den grundläggande granskningen var att boksluten var rättvisande och att det var god ordning på landstingets räkenskaper.

De fördjupade granskningar som genomfördes under år 2017 visade på omfattande brister i landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämndens system för att styra och kontrollera sina ansvarsområden. Utvecklad ärendebereidning, frånvaro av fungerande ledningssystem, svag tillämpning av delegationsordningar och svagt utvecklat stabsstöd bidrog till att landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden hade svårigheter att styra sina ansvarsområden.

Revisorerna har under året fört dialog med företrädare för landstingsstyrelsen, nämnder och landstingets tjänstemannaledning om sina iakttagelser. Dialogen har varit utformad på olika sätt. Revisorerna har bland annat gett styrelsen och nämnderna möjlighet att yttra sig över revisorernas iakttagelser och rekommendationer. Revisorerna har också genomfört träffar med företrädare för styrelser, nämnder och verksamheter och diskuterat behov av åtgärder m.m.

Iakttagelser år 2017

Nämnderna ska enligt kommunallagen (6 kap. 7§) se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt och de regler som gäller för verksamheten. Styrelser och nämnder ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig. Med intern kontroll avses all den styrning, uppföljning och kontroll som behövs för att styrelser och nämnder ska kunna fullgöra sitt ansvar gentemot fullmäktige. Revisorerna har i uppdrag att granska den verksamhet som drivs av styrelser och nämnder. Nedan finns två tabeller. I en första tabell har vi sammanställt iakttagelser från revisorernas grundläggande granskningar. I en andra tabell finns iakttagelser från revisorernas fördjupade granskningar.

Tabell 1. Grundläggande granskningar år 2017

Grundläggande granskning	Tillräcklig styrning och kontroll?	Iakttagelser i revisionsrapporter
<i>Granskning av delårsbokslut per augusti 2017 - Finansiell del (Gr 1/2017)</i>	Nej	Granskad nämnd: Landstingsstyrelsen Av granskningen framgick att landstinget hade en fungerande bokslutsprocess och att räkenskaperna i allt väsentligt var rättvisande. I delårsrapporten saknades styrelsens samlade bedömning av om målen för ekonomisk hushållning skulle komma att nås vid årets slut.
<i>Granskning av redovisad måuppfyllelse i delårsrapport per augusti 2017 (Gr 2/2017)</i>	Nej	Granskad nämnd: Landstingsstyrelsen Negativt var att mål inom tillgänglighet, ekonomi och personal inte skulle komma att nås vid årets slut. Av delårsrapporten framgick inte tillräckligt tydligt varför landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden redovisade stora avvikelser i förhållande till fullmäktiges mål.
<i>Granskning år 2017 av samverkansnämnden och nämnderna för folkhälsa och primärvård (Gr 3/2017)</i>	Nej	Granskad nämnd: Samverkansnämnden och nämnderna för folkhälsa och primärvård i Södra Lappland, Umeåregionen samt Skellefteå-Norsjö Samverkansnämnden hade i allt väsentligt en tillräcklig måuppfyllelse i förhållande till fullmäktiges mål och uppdrag. Dock fanns områden som nämnden behövde utveckla.

Grundläggande granskning	Tillräcklig styrning och kontroll?	Iakttagelser i revisionsrapporter
		Alla tre nämnderna för folkhälsa och primärvård hade en tillräcklig måluppfyllelse i förhållande till fullmäktiges mål och uppdrag. Nämnden för Skellefteå- och Norsjöområdet hade i allt väsentligt en tillfredsställande redovisning av sin måluppfyllelse i årsrapporten. Nämnden för Södra Lappland hade en delvis tillfredsställande redovisning av sin måluppfyllelse. Nämnden för Umeåregionen hade inte en tillräcklig redovisning och behöver fortsätta arbetet med att utveckla redovisningen av sin måluppfyllelse i årsrapporten.
Granskning år 2017 av folkhögskolestyrelsen (Gr 4/2017)	Nej	Granskad nämnd: Folkhögskolestyrelsen Folkhögskolestyrelsen hade inte en tillräckligt utvecklad redovisning för att man skulle kunna bedöma om resultatet år 2017 var förenligt med fullmäktiges verksamhetsmål. Folkhögskolestyrelsens arbete med den interna kontrollen var inte heller tillfredsställande. Folkhögskolestyrelsen hade inte en tillräcklig styrning och kontroll över sitt ansvarsområde.
Granskning år 2017 av kostnämnden i Lycksele (Gr 5/2017)	Nej	Granskad nämnd: Kostnämnden i Lycksele Bedömningen var att nämnden inte hade en tillräcklig styrning och kontroll. Kostnämnden hade inte en tillräckligt utvecklad redovisning för att man skulle kunna bedöma om resultatet år 2017 var förenligt med fullmäktiges verksamhetsmål. Kostnämnden redovisade ett ekonomiskt underskott och den interna kontrollen höll inte tillräckligt hög kvalitet.
Granskning år 2017 av måltidsnämnden i Skellefteå (Gr 6/2017)	Ja	Granskad nämnd: Måltidsnämnden i Skellefteå Bedömningen var att nämnden i allt väsentligt hade en tillräcklig styrning och kontroll. Nämnden hade en tillräcklig måluppfyllelse och redovisade ett ekonomiskt överskott för år 2017.

Grundläggande granskning	Tillräcklig styrning och kontroll?	Iakttagelser i revisionsrapporter
Granskning år 2017 av patientnämnden (Gr 7/2017)	Nej	Granskad nämnd: Patientnämnden Bedömningen var att nämnden inte hade en tillräcklig styrning och kontroll. Nämndens verksamhetsplan saknade i hög grad mätbara mål. Nämnden hade inte heller en tillräckligt utvecklad redovisning i årsrapporten år 2017 för att man skulle kunna bedöma om resultatet var förenligt med fullmäktiges verksamhetsmål.
Granskning år 2017 av nämnden för funktionshinder och habilitering (Gr 8/2017)	Nej	Granskad nämnd: Nämnden för funktionshinder och habilitering Bedömningen var att nämnden inte hade en tillräcklig måluppfyllelse. För år 2017 redovisade nämnden ett underskott i förhållande till budet med 6,2 miljoner kronor. Även för andra mål redovisade nämnden svag måluppfyllelse. Bedömning var att nämnden för funktionshinder och habilitering inte hade en tillfredsställande redovisning av sina mål. Positivt var att nämnden utvecklat den interna kontrollen. Negativt var att den inte höll tillräcklig kvalitet. Den samlade bedömningen var att nämnden inte hade en tillräcklig styrning och kontroll över sitt ansvarsområde.
Granskning år 2017 av hälso- och sjukvårdsnämnden (Gr 9/2017)	Nej	Granskad nämnd: Hälso- och sjukvårdsnämnden Revisorerna bedömde att nämnden inte hade en tillräcklig måluppfyllelse för år 2017 i förhållande till fullmäktiges mål och uppdrag. Nämnden redovisade ett ekonomiskt underskott mot budget med 271 miljoner kronor vilket var en avvikelse med -6,5 procent. Även för verksamhetsmålen var resultatet svagt. Revisorerna bedömde att det behövs krafttag från nämnden för att den framöver ska klara sitt uppdrag från fullmäktige.

Grundläggande granskning	Tillräcklig styrning och kontroll?	Iakttagelser i revisionsrapporter
<i>Granskning av redovisad måltuppfyllelse i årsredovisningen 2017 (Gr 10/2017)</i>	Nej	Granskad nämnd: Landstingsstyrelsen Redovisningen av måltuppfyllelsen i årsredovisningen var i allt väsentligt tillfredsställande för landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder och habilitering. Landstingsstyrelsen och de två nämnderna hade mätbara mål. I årsredovisningen bedömde landstingsstyrelsen att resultatet för styrelsen och de två nämnderna inte var tillfredsställande. Vi instämde i den bedömningen. Landstingsstyrelsen gjorde i årsredovisningen inga bedömningar om de övriga nämnderna för år 2017 hade tillräckliga resultat i förhållande till fullmäktiges övergripande mål. Av våra grundläggande granskningar kan vi se att flera av landstingets nämnder för år 2017 inte hade tillräckligt utvecklade redovisningsmål och måltuppfyllelse. Bristande underlag från dessa nämnder medförde svårigheter för landstingsstyrelsen att i årsredovisningen redogöra för resultaten i förhållande till fullmäktiges övergripande mål. Vår samlade bedömning är att redovisningen av måltuppfyllelsen inte var tillräckligt utvecklad i landstingsstyrelsens årsredovisning för år 2017.
<i>Granskning av årsbokslut 2017 – Finansiell del (Gr 11/2017)</i>	Nej	Granskad nämnd: Landstingsstyrelsen Av granskningen framgick att landstinget hade en fungerande bokslutsprocess och att räkenskaperna i allt väsentligt var rättvisande. Av fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning hade två av tre mål uppfyllts och ett nästan uppfyllts. Ett område att utveckla var analyser av olika åtgärders effekter och varför vissa åtgärder inte hade varit tillräckliga samt framtida handlingsplaner. Verksamheternas nettokostnader var 359 miljoner kronor högre år 2017 än budgeterat. Tack vare realisationsvinster redovisade landstinget ett positivt resultat med 145 miljoner kronor. Revisorerna såg med oro på att landstingets verksamheter år efter år redovisat underskott i förhållande till budgeterade nivåer. Revisorerna ansåg att det inte var hållbart i längden att landstingets verk-

Grundläggande granskning	Tillräcklig styrning och kontroll?	Iakttagelser i revisionsrapporter
<i>Granskning år 2017 av stiftelser och fonder (Gr 12/2017)</i>	Nej	sambeter inte klarar sig inom den finansiering som finns att tillgå i form av skatter, statsbidrag och vårdintäkter. Granskad nämnd: Landstingsstyrelsen och folkhögskolestyrelsen Landstingsstyrelsen förvaltar tre stiftelser och fonder. Folkhögskolestyrelsen förvaltar två stiftelser och fonder. Utdelning hade endast gjorts från en av fonderna förvaltade av folkhögskolestyrelsen. Det saknades formellt fattat beslut för den utdelningen. Förvaltningen följer inte de placeringsriktlinjer som finns i landstinget. Sammanställningarna hade upprättats i enlighet med lagstiftningen.
<i>Granskning av följsamhet år 2017 till fullmäktiges reglemente för intern kontroll (Gr 13/2017)</i>	Nej	Granskad nämnd: Landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder och habilitering Granskningen visade att kvaliteten på landstingsstyrelsens, hälso- och sjukvårdsnämndens och nämnden för funktionshinder och habiliterings arbete med den interna kontrollen hade utvecklats under år 2017. Dock fanns det kontroller som hade metodmässiga brister liksom att uppföljningen av kontrollerna behövde utvecklas.
<i>Granskning av uppsikt år 2017 över följsamhet till fullmäktiges reglemente för intern kontroll (Gr 14/2017)</i>	Nej	Granskad nämnd: Landstingsstyrelsen Granskningen visade att landstingsstyrelsen inte hade uppmärksammat att några av landstingets övriga nämnder år 2017 hade låg följsamhet till reglementet. Landstingsstyrelsen hade inte heller i tillräcklig grad informerat fullmäktige om nämndernas arbete år 2017 med den interna kontrollen. Landstingsstyrelsens information i delårsrapporterna var endast översiktlig och i årsredovisningen lämnade landstingsstyrelsen ingen information till fullmäktige om styrelsernas och nämndernas arbete med den interna kontrollen.
<i>Granskning år 2017 av landstingsstyrelsen (Gr 15/2017)</i>	Nej	Granskad nämnd: Landstingsstyrelsen Vi bedömde att landstingsstyrelsen inte hade en tillräcklig måluppfyllelse. För år 2017 redovisade nämnden ett underskott i förhållande till budet med 84 mil-

Grundläggande granskning	Tillräcklig styrning och kontroll?	Iakttagelser i revisionsrapporter
		joner kronor. Landstingsstyrelsen hade uppnått 9 av sina 27 verksamhetsmål. Landstingsstyrelsen bedömde själva att målpuppfyllelsen för tillgängligheten och ekonomin inte var tillfredsställande. Bedömningen var att styrelsen inte hade en tillräcklig styrning och kontroll

Tabell 2. Fördjupade granskningar år 2017

Fördjupade granskningar	Tillräcklig styrning och kontroll?	Iakttagelser i revisionsrapporter
<i>Utvecklingen av NUS – Förstudie (Nr 1/2017)</i>	-	Granskad nämnd: Hälso- och sjukvårdsnämnden I förstudien gjordes inga bedömningar om styrningen och kontrollen var tillräckligt utvecklade. Förstudien visade att det fanns betydande risker för NUS att klara sitt uppdrag inom de fyra områden som förstudien omfattade: - Personal- och kompetensförsörjning. - Finansiering. - Patientunderlag. - Forskning och utveckling. Enligt förstudien fanns det inom alla fyra områden anledning för revisorerna att gå vidare och genomföra fördjupade granskningar.
<i>Kontroll över förmånsbilar (Nr 2/2017)</i>	Nej	Granskad nämnd: Landstingsstyrelsen Landstingsstyrelsen hade inte tillräcklig styrning och kontroll över att förmånsbilar hanterades på ett ändamålsenligt sätt. De regler som fanns var otydliga och inaktuella. I vissa delar följdes inte riktlinjerna. En kontroll visade att felaktig ersättning hade betalats ut.

Fördjupade granskningar	Tillräcklig styrning och kontroll?		Iakttagelser i revisionsrapporter
IT-systemens robusthet (Nr 3/2017)		Nej	Granskad nämnd: Landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden Den uppföljande granskningen visade att endast fyra av 20 tidigare lämnade rekommendationer blivit helt genomförda. Granskningen identifierade flera konkreta brister som behövde åtgärdas. En slutsats från granskningen var att landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden inte hade säkerställt en tillräcklig styrning och kontroll av IT- och informationssäkerheten inom deras ansvarsområden.
Landstingets FoU-verksamhet (Nr 4/2017)		Nej	Granskad nämnd: Landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden Granskningen visade att varken landstingsstyrelsen eller hälso- och sjukvårdsnämnden hade utvecklat system för att styra och kontrollera FoU-verksamheten inom deras ansvarsområden. Styrningen var utvecklad och det var oklart i landstinget om vem som ansvarade för vad när det gällde FoU-frågor. I stor utsträckning styrdes landstingets FoU-verksamhet via landstingets avtal med staten (ALF-avtalet) och det regionala avtal som landstinget hade med Umeå universitet. Även överenskommelser, krav m.m. från organisationer såsom Norrlandstingens regionförbund, Sveriges kommuner och landsting, Vetenskapsrådet och Socialstyrelsen var styrande för landstingets FoU-verksamhet.
Försörjning av el, vatten, värme m.m. (Nr 5/2017)		Nej	Granskad nämnd: Landstingsstyrelsen En uppföljande granskning visade att landstingsstyrelsen inte hade tillräcklig styrning och kontroll över försörjningen av el, vatten, värme m.m. till länets sjukhus. Den uppföljande granskningen visade på samma brister som de tidigare granskningarna (8/2011 och 9/2014). Landstingsstyrelsen saknade bland annat metoder och system för att samla in vilka behov av kontinuitet som fanns bland verksamheterna.

Fördjupade granskningar	Tillräcklig styrning och kontroll?	Iakttagelser i revisionsrapporter
Hälso- och sjukvårdsnämndens personal- och kompetensförsörjning (Nr 6/2017)	Nej	Granskad nämnd: Hälso- och sjukvårdsnämnden Granskningen visade att hälso- och sjukvårdsnämnden behövde utveckla sin styrning och kontroll över arbetet med personal- och kompetensförsörjning bland verksamheterna. Nämnden saknade en heltäckande personal- och kompetensförsörjningsplan och tre av fyra granskade verksamheter saknade lokala handlingsplaner. Nämnden genomförde ingen systematisk uppföljning av hur verksamheterna arbetade med sin personal- och kompetensförsörjning.
Samverkan om hälso- och sjukvård i hemmet (Nr 7/2017)	Nej	Granskad nämnd: Landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden En uppföljande granskning visade att varken landstingsstyrelsen eller hälso- och sjukvårdsnämnden hade en tillräcklig styrning och kontroll över att landstingets verksamheter hade en tillräcklig samverkan med kommuner om hälso- och sjukvård i hemmet. Positivt var att det på tjänstemannanivå pågick arbete med att se över formerna för styrning och samverkan.
Förebyggande arbete mot oegentligheter (Nr 8/2017)	Nej	Granskad nämnd: Landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder och habilitering En uppföljande granskning från år 2011 (14/2011) visade att det inte hade vidtagits några åtgärder för att stärka det förebyggande arbetet mot oegentligheter. På samma sätt som år 2011 saknades det i landstinget särskilda riktlinjer, riskanalyser, utbildningar, uppföljning m.m. med inriktning mot risker för oegentligheter.
Landstingets upphandlingsverksamhet (Nr 9/2017)	Nej	Granskad nämnd: Landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden En uppföljande granskning visade att landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden inte hade vidtagit åtgärder för att rätta till brister som revisorerna uppmärksammat i tidigare granskningar. I landstinget saknades exempelvis alljämt regler och riktlinjer för hur landstingets upphandlingsenhet och övriga

Fördjupade granskningar	Tillräcklig styrning och kontroll?	Iakttagelser i revisionsrapporter
<i>Landstingets brandskyddsarbete (Nr 10/2017)</i>	Nej	verksamheter i landstinget skulle samverka vid upphandlingar. En annan brist var att varken landstingsstyrelsen eller hälso- och sjukvårdsnämnden följde upp hur upphandlingar genomfördes inom deras ansvarsområden. Granskad nämnd: Landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden En uppföljande granskning visade att det var tveksamt om landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden uppfyllde de krav som följde av 2 kap. 2§ i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Styrelsen och nämnden hade inte vidtagit åtgärder för att rätta till de brister i styrningen och kontrollen av brandskyddet som revisorerna hade uppmärksammat i granskningar år 2010 och 2011.
<i>Glesbygdsmedicinskt centrum, (nr 11/2017)</i>	Nej	Granskad nämnd: Landstingsstyrelsen Av granskningen framgick att verksamheten med godkännande av landstingsdirektören under år 2017 genomfördes med ett stort underskott i förhållande till budget. Av granskningen framgick också att verksamhetschefen låtit underställda attestera hans kostnader och att verksamhetschefen även själv hade attesterat egna kostnader. Verksamhetschefen hade också låtit underställa till honom anställa verksamhetschefens döttrar och svägerska. I granskningen framkom även andra iakttagelser som visade på dålig ordning och låg följsamhet till regler i landstinget.
<i>Landstingets medelsförvaltning (Nr 12/2017)</i>	Nej	Granskad nämnd: Landstingsstyrelsen Landstingsstyrelsen fick bra rapporter om landstinget medelsförvaltning. I vissa delar uppfyllde dock rapporteringen inte de höga krav som fullmäktige ställer i förvaltningspolicyen. En brist var att landstingsstyrelsen under år 2017 inte hade behandlat uppföljningsrapporter för de tre områdena kapital-, likviditets- och skuldförvaltning vid samtliga rapporteringstillfällen. Landstingsstyrelsen har dock säkerställt att landstingets portfölj för kapitalförvaltning i huvudsak följde

Fördjupade granskningar	Tillräcklig styrning och kontroll?	Iakttagelser i revisionsrapporter fullmäktiges förvaltningspolicy.
<i>Kontroll över attestbehörigheter (Nr 13/2017)</i>	Nej	Granskad nämnd: Landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder och habilitering I flera år har revisorerna uppmärksammat att landstingsstyrelsen och nämnder i landstinget saknat attestordningar. En uppföljande granskning år 2017 visade att landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder och habilitering alljämt saknade attestordningar. Av granskningen framgick att verksamhetschefer följde en bristfällig rutin som medförde att beslut om attestbehörigheter inte hanterades i enlighet med kommunallagen och styrelsens och nämndernas delegationsordningar. Ett stickprov visade dessutom att chefer inom primärvården i hög utsträckning attesterade sina egna kostnader.
<i>Förberedelser för den nya dataskyddsförordningen – Förstudie (Nr 14/2017)</i>	Nej	Granskad nämnd: Landstingsstyrelsen Förstudien visade att det i landstinget ännu i slutet av år 2017 återstod mycket arbete för att uppfylla de krav som ställs när dataskyddsförordningen träder i kraft den 25 maj 2018. I landstinget saknades det en riskanalys, direktiv och en organisation för förberedelsearbetet och det var otydligt vem som ansvarade för vad när det gällde förberedelser. Med anledning av förstudien bedömde revisorerna att det fanns stor risk att nödvändiga anpassningar inte skulle genomföras i tid inför att lagstiftningen trädde i kraft.
<i>Insatser för att minska beroendet av hyrpersonal (Nr 15/2017)</i>	Nej	Granskad nämnd: Landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden I april 2017 beslutade landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden om en handlingsplan för att landstinget senast den 1 januari 2019 skulle vara oberoende av inhyrd personal. En granskning visade att styrelsen och nämnden inte hade en tillräcklig styrning och kontroll över att aktiviteter i handlingsplanen blev genomförda. Revisorerna bedömde att det fanns risk att handlingsplanen inte skulle få avsedd effekt.

Fördjupade granskningar	Tillräcklig styrning och kontroll?	Iakttagelser i revisionsrapporter
Granskning av landstingets uppföljning av ersättningsmodellen i regionavtalet (Nr 16/2017)	Ja	Granskad nämnd: Landstingsstyrelsen Granskningen visade att landstingsstyrelsen hade säkerställt en tillräcklig uppföljning av ersättningsmodellen i syfte att bidra till det gemensamma utvecklingsarbetet mellan parterna.
Granskning av landstingets diariieföring (Nr 17/2017)	Nej	Granskad nämnd: Landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden Landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden hade inte en tillräcklig styrning och kontroll över diariieföringen. Det saknades bland annat beslutade styrdokument för diariieföringen. Ett stickprov visade att 52 procent av landstingsstyrelsens respektive 82 procent av hälso- och sjukvårdsnämndens handlingar var registrerade med felaktiga uppgifter eller för sent registrerade.
Granskning av hur fakturor kontrolleras (Nr 18/2017)	Nej	Granskad nämnd: Landstingsstyrelsen Landstingsstyrelsen hade inte säkerställt en tillräcklig hantering av leverantörsfakturor. Det saknades regler och rutiner för hur fakturorna skulle kontrolleras och en stor del av fakturorna blev inte tillräcklig kontrollerade. I flera fall hade fakturor blivit attesterade av andra personer än de som enligt registrering i leverantörsfakturasystemet skulle attesteras dessa fakturor. Vidare visade granskningen att inköp gjordes utan ramavtal.
Granskning av arvoden till förtroendevalda (Nr 19/2017)	Nej	Granskad nämnd: Landstingsstyrelsen Landstingsstyrelsen hade inte vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av de brister som uppmärksammades i en granskning år 2012. Det saknades skriftliga direktiv om att kontrollera att förtroendevalda lämnat riktiga uppgifter om förlo-rad arbetsinkomst. Några sådan kontroller hade inte heller genomförts. Den samlade bedömningen var att landstingsstyrelsens styrning och kontroll av ersättning till förtroendevalda inte var tillräcklig.

Fördjupade granskningar	Tillräcklig styrning och kontroll?	Iakttagelser i revisionsrapporter
<i>Granskning av investeringsprocessen för fastigheter (Nr 20/2017)</i>	Nej	Granskad nämnd: Landstingsstyrelsen Landstingsstyrelsen hade inte säkerställt en ändamålsenlig hantering av fastighetsinvesteringar. Positivt var dock att fullmäktige hade beslutat om en fastighetsutvecklingsplan. Mot bakgrund av tidigare lämnad kritik och att landstinget under perioden 2017-2020 ska genomföra investeringar i fastigheter för ca 3,7 miljarder kronor är det oroande att landstingsstyrelsen inte hade säkerställt en tillräcklig beredning, styrning och kontroll över fastighetsinvesteringarna.